

ኢትዮጵያ ፌዴራልና ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የንብረት ማኅበር

The Federal Democratic Republic of Ethiopia
Ministry of Finance

፩፻C
Ref.No. 2/ቤ/1/2/101

ቍ
Date 28 ዘመን 2012

**ለገቢዎች ማኅበር
አዲስ አበባ**

በዚህ ወረጃ ብሔሮች የኢትዮጵያ ገዢ የደረሰኞችውን ተከሳ ከፍጥና እንዳሁም በለላው-
የማህበረሰቦ ክፍል ላይ እያደረሰ ያለውን የነጂ መኖር ለማቅረብ የሚኅበትሸች የግብር ማኅበር
16 ቀን 2012 ዓ.ም በደረሰው ስብሰባ ውሳኔ ማስተላለኝ ይታወቁል::

በዚህ መሆኑት በግብር ለኢትዮጵያ ማኅበር ተብሎ የተደረገውን ውሳኔ የታከሳ ዕዳ
ማቅረብ ውሳኔ ለማስፈጸም የተዘረዘሩትን መመሪያ ከዚህ ደጋፍበ የር አባሪ እድርግን መሰኙትን
እያገለግኝ፣ መመሪያው ከሚያገኘው 28 ቀን 2012 ዓ.ም ይምር በሥራ ላይ እንዲወል
እንዲረዳ እናሰባባል::

ከመለያው የር

የሁመድ ገብር
ማኅበር

ማስቀም:

ለአገልግሎት የደረሰኞች
ለታከሳ ማኅበር
የንብረት ማኅበር

Letter/H/E.T

ስልክ

Tel 251- 11- 155 24 00,22 66 98

251- 11- 155 00 81,83 86 89

የፖ.ስ.ቁ

P.O.Box 1905,1037

አዲስ አበባ

ፋይ

Fax 251-11-156 01 24,55 14 96

አዲስ አበባ ኢትዮጵያ

**የከረና ወረርሰኝ በታክስ ከፌድ ለይደረሰውን ጉዳት ለመቀነስ
የወጪ የታክስ ዕዲ ምህረት መመሪያ ቁጥር 64/2012**

1. አውጭ ትልዕኮ

የገንዘብ ማኅበር በፌዴራል የታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 በተሰጠው ስልጣን መሰረት በማኅበርትሬት ምክር በት ለአካውሃ ማኅቃቄዎች ተብሎ የተደረገውን መግዛኝ የታክስ ዕዲ ማቋላቸው ውሳኔ ለማስረዥም ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

**ከፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች**

2. አጭር ሻዕስ

ይህ መመሪያ “የከረና ወረርሰኝ በታክስ ከፌድ ለይደረሰውን ጉዳት ለመቀነስ የወጪ የዕዲ ምህረት መመሪያ ቁጥር 64/2012” ተብሎ ለጠቅላላ ይችላል፡፡

3. ትርጉም

በፌዴራል ችክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 ወይም በፌዴራል ገቢ ማኅበር አዋጅ 979/2008 ትርጉም የተሰጠው ቅል በዚህ መመሪያ ወሰጥ ቅም ለይ የዋለ እንዲሆነ በታክስ አስተዳደር አዋጅ ወይም በገቢ ማኅበር የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል፡፡ ከዚህ በተጨማሪ የዋለ አገባብ ለለ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ወሰጥ፡-

- ሀ/ “ምድብ “ሀ”” ማለት የእትየቅድያን በይት ዓመት ተከተሉው ዓመታዊ ሂሳብዎን ለማዘገብ ችክስ ከፌድ እስከ 2007 ዓ.ም : የግራኝያን አቀማበር ተከተሉው ዓመታዊ ሂሳብዎን ለማዘገብ ችክስ ከፌድ እስከ 2014 ዓ.ም የግብር ኮመናት የዋለ የምድብ ነው፡፡
- ለ/ “ምድብ ’ለ’” ማለት የእትየቅድያን በይት ዓመት ተከተሉው ዓመታዊ ሂሳብዎን ለማዘገብ ችክስ ከፌድ እስከ 2008 ዓ.ም እስከ 2011 ዓ.ም : የግራኝያን አቀማበር ተከተሉው ዓመታዊ ሂሳብዎን ለማዘገብ ችክስ ከፌድ እስከ 2015 ዓ.ም የግብር ኮመናት የዋለ የምድብ ነው፡፡
- ሐ/ “የመንግስት ውሳኔ” ማለት በከረና ወረርሰኝ ምክር የእክውሃ ጉዳት የደረሰበትን ችክስ ከፌድ እንዲሆነ በኤሌክትሬት ምክር በት የተሰጠው ውሳኔ ነው፡፡

- መ/ "የታክስ ዕዲ ምህረት" ማለት ማንኛውም በታክስ አካ መሰረት የሚጠል ፍቃ
ታክስ፣ ወልደና ቁጥት በምህረት ቅሬ እንዲሆን የተሰጠ የመንግስት ወሳኔ ነው::
- ወ/ "የከናወ ገዢ" ማለት በመንግስት ወሳኔ መሰረት ፍቃ ታክስን ለመከናወ የተሰጠ
አስተ እናድ ዓመት ድረሰ ያለ ገዢ ነው::
- ሂ/ "ታክስ" ማለት በምድብ "ሀ" እና በምድብ "ለ" ባለት ገዢያት ያለ ፍቃ (ዋና) ታክስ፣
ወልደ ወይም ቁጥት ለሆነ ከእነዚህ ወሰኑ እንዲገኘ፣ ሁሉቱን ወይም ለሰቱን የያዘ
ሆነን ይችላል::
- ሰ/ "ማናስተር" ወይም "ማናስተር" ማለት የገበዎች ማናስተር ወይም የገበዎች
ማናስተር ነው::

4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ:-

- 1/ በገበ, ገበር አዋጅ፣ በማጀመሪያ ሰራ ገበ, ገበር አዋጅ፣ በተጨማሪ አስተ ታክስ አዋጅ፣
በተርጉ አስተ ታክስ አዋጅ፣ በአከላይ ታክስ አዋጅ፣ በታክስ አስተዳደር አዋጅ
ድንጋጌዎች መሰረት ተወስኗል ለከፈል የሚገባን አስተ 2011 ዓ.ም (እ.ኤ.አ.አስተ
2018) ባለት የገበር አመናት ላይ ያለን የታክስ ዕዲ የሚመለከት ለሆነ፣ የታክስ
በለሰላም፣ በውክልና በሚሰበበው ታክስ ላይ ተፈጻሚ አይሆም::
- 2/ በዚህ መመሪያ የተመለከተው የታክስ ዕዲ ምህረት እና ወልደና መቀመጥ የማንኛ
ውሳኔ ተጠቃሚ ለሆነ የሚችሉት በአገልግሎት፣ በማምረት፣ በውጭ፣ ዓይነ፣
በፊይናንስ ከንሰትሮክሽን ዘርፍ የተሰማሩ ታክስ ከፋይች ዓይነ::

ከፍል ሆኖት

ቦምድብ "ሀ" የሚገኘ የገበር አመናት የውክል ዕዲ ቅሬ እኩራራቅ

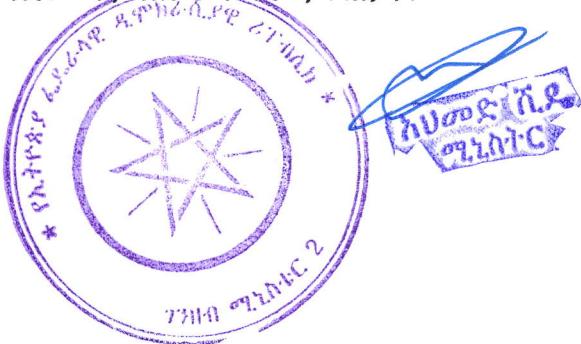
5. የውክል ዕዲ ቅሬ እኩራራቅ ሙርጫት

- 1/ በምድብ "ሀ" በተጠቀሰው ገበር አመና በታክስ ወሳኔ ማስታወሻ ላይ የተገለጠው
ቅሬ ወርሃዊ የታክስ ዕዲ መጠን በምህረት ቅሬ ሆኖል:

- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ ቁጥር 1 የተመለከተው በኋይ::

- v) ከሚኒስቴር መ/ቤት ወ·ዕም ለሌላ አካላት የታክክ አበቱታ ለማቅረብ ከፍ.ይ የከራለ እና/ወይም፣
- ለ) በታክክ ወ·ሸኑ ማስታወቂያ ለይ የሚታየውን የታክክ ዕዳ መጠን ይህ ወ·ሸኑ ከመሰጣቸው በፊት በከራለ ወይም መ·ሳ· በሙ·ሳ· የከራለ ታክክ ከፌድ፣ ለሌላ ተጨማሪ ከፍ.ይ ለያስፈልግ የከራለው በቁ ሆኖ ቅሬው የታክክ ዕዳ በጥሃሁት ቅሬ ይሆናል፡፡
- 3/ ከምድ-ብ "ሀ" ውስጥ በታክክ ወ·ሸኑ ቅሬታ አጠር ድ/ቤት፡ በታክክ ይግባኝ ከሚሽን ወይም በየደረሰቸው ባለ መደበኛ ፍርድ ቤት የታክክ ከርክር ያለው ታክክ ከፌድ በከርክሩ ለመቀበል የሚፈልግ ሲለመሆኑ ይህ መመራያ ከወጣበት ቅን ይሞር ባለት 30 ቀናት ውስጥ ለታክክ ባለበልዎን ካለመለከት ይህን ወ·ሸኑ እንደተቀበለው በመውሰድ እንደ ሁኔታው የዘሱ እንቀጽ 30-ብ ቅጥር (1) ወይም (2) ተፈጻሚ ይሆናል፡፡
- 4/ በዘሱ እንቀጽ 30-ብ ቅጥር (3) የተገለበው እንደተጠበቀ ሆኖ ታክክ ከፌድ የታክክ ወ·ሸኑ ማስታወቂያ የደረሰውና ለታክክ ወ·ሸኑ ቅሬታ አጠር ድ/ቤት የታክክ ወ·ሸኑ ቅሬታ አቅርቦ ቅሬታው በሙታየት ለይ ያለ ከሆነ ከርክር የሚችለጥ ሌ.ሆነ የተዳደሪነ መቆረጥ ድህን ቤቱ ለታክክ ከፌድ በጽሕናና ያሳውቁል፡፡
- 5/ በታክክ ይግባኝ ከሚሽን ወይም በየደረሰቸው ባለ መደበኛ ፍርድ ቤት በተሰጠ ወ·ሸኑ ለይ የታክክ ባለበልዎን ወ·ሸኑውን በሙቃወም አበቱታ ያቀረብ ከሆነ የታክክ ባለበልዎን ያቀረበውን የታክክ ከርክር የተው ሲለመሆኑ ጉዳይ ለተያዘበት አካል እና ለታክክ ከፌድ በጽሕናና ያሳውቁል፡፡
- 6/ በዘሱ እንቀጽ 30-ብ እንቀጽ (2) እና (5) የተመለከተው በጥርሃዊ ታክክ ከፌድ ለጥርሃዊ ቤት ይግባኝ አቅርቦ በጥርሃዊ ወ·ሸኑ መሠረት የግብር መጠን የተሻሻለ ከሆነና ይህ የተሻሻለው መጠን ጥብር ከፌድ ካልያዘው ጉዝዘብ ይነስ ከሆነ ለይነቱ ለታክክ ከፌድ ይመለሳል፡፡
- 7/ በታክክ ይግባኝ ከሚሽን ወይም በየደረሰቸው ባለ መደበኛ ፍርድ ቤት በተወስነው ወ·ሸኑ ለይ በታክክ ከፌድ ወይም በታክክ ባለበልዎን ቅሬታ ቅርቡ በሙታየት ለይ ባለ ጉዳዮች ለየግብር በሙት ለመጨረሻ ገዢ በቅሬታው ለይ በተሰጠው ወ·ሸኑ መሠረት የተሰጠው የታክክ ወ·ሸኑ ማስታወቂያ የውጥና ዕዳ መጠን ተደርሱ በውሃኑው መሠረት የሚፈልግው የታክክ ቅሬ ቅሬ ይደረጋል፡፡

- 8/ ታክክል ከፋይ በታክክል አስተዳደር ስት መሰረት የታክክል ቁልቻውን የሚያቀርብ መሆኑን ካልገለግ በስተቀር መንግስት በስጠው ወሰኑ መሰረት በምድብ "ሀ" ወሰጥ ያለ የታክክል ዕዳ ቅጽ ስለመኖራዊ ለታክክል ከፋይ የጽሁፍ ማረጋገጫ በታክክል ባለቤልጣነት ይሰጣል::
- 9/ መንግስት በስጠው ወሰኑ መሰረት ለመሰተናገድ የሚያፈልግና በታክክል አስተዳደር ስት መሰረት ቁልቻ የሚያቀርብ ሂደቱን መከተል የሚፈልግ ታክክል ከፋይ ቁልቻው ቁልቻ በተሰጠው ወሰኑ መሰረት የተሻሽሉ ታክክል ወሰኑ ማስታወቂያ በታክክል ባለቤልጣነት የሚሰጠው ሌሎን ቅጂ ሂደቱን የታክክል ስትን ተከተሉ ተፈላማ ይሆናል::
- 10/ በዘመኑ እንቅጽ ንዑስ ቅጽ (3) እና (6) የተገለዥው እንዲተጠበቀ ሆኖ በታክክል ወሰኑ ቁልቻ አጠቃ ዓ/ቤት፣ በታክክል ይግባኝ ካማሽን ወይም በየደረጃው ባለ መድቦና ፍርድ ቤት ተወስና በውሳኔው መሰረት እንዲሰተካከል የታክክል ወሰኑውን ለውሰነው ለታክክል ባለቤልጣነት የሰራ ከፍል የተመለሰ ካሁን ታክክል ከፋይ ወደ ቅጂ የቅልቻ ያረጋግጣ ይግባኝ የሚጠረቀ ካልሆነ በስተቀር ወሰኑ ማስታወቂያ የቅልቻ ይችላማል::
- 11/ በምድብ "ሀ" ወሰጥ በሚገኘ የግብር ኮሙን የታክክል ዕዳ ዓይነት በከናወ ስምምነት ያለ ያለ ታክክል ከፋይ የመንግስት ወሆኑ ከተሰጠበት ቅን ምምር ስይከልል በቀርቡት የሚታየው የታክክል ዕዳ በታክክል ከፋይ ማመሌከቶ ማቅረብ ስያስፈልግ ቅጽ ይደረጋል::
- 12/ በዘመኑ እንቅጽ ንዑስ እንቅጽ (2) እና (6) የተገለዥው እንዲተጠበቀ ሆኖ በምድብ "ሀ" ወሰጥ ያለን የግብር ኮሙን የሚመሌከት ሆኖ በተለያየ ምክንያት ማለትም በታክክል ከፋይ ገዢ ማረጋገጫ ስምምነት፣ ለታክክል ይግባኝ ካማሽን ወይም ለፋ/ቤት ይግባኝ ለማቅረብ የተከልል ከፋይ፣ ቁልመ ልብር ከፋይ፣ በትርፍ የተከልል ታክክል ወይም ለለ ገዢ ልብርን የተመሌከት ከፋይ ተመለሽ እየደረግም፣ ለለለ የግብር ኮሙን ዕዳው ማከከኝ አይወለም::
- 13/ በሚኒስቴር ምክንያት ቤት ወሰኑ መሰረት ባህሪ ከተደረገው የታክክል ዕዳ መጠን በለይ ያለ የምድብ "ሀ" የታክክል ዕዳ ለገንዘብ ማኒስቴር እየቀረብ በምህረት ቅጽ ይደረጋል:

6. በዚህ ምክንያት የተያዘ ሁጻትና ጽሁፍ

- 1/ በምድብ "ሀ" ወሰጥ በሚገኘ የግብር ኮሙን ታክክል ተወስና መከልል ባለበት ገዢ በለመከልል ምክንያት ለታክክል የሚከፈል ማቅረብ ይሆና ወንድ የተያዘ የሚንቀሳቀስ ወይም የሚያቀርብ ሁወተኛ ለማስወገድ ተመለሽ የሚፈጸግው የግብር ዕዳው የሚፈለጉት ይረዳቸው ለኢትዮጵያውያዎች ወሰጥ በመንቀሳቀስ ያለ ያለ ሌሎን ብቻ ነው::

- 2/ በኢትዮጵያው ወሰኑ በመንቀሳቁስ ላይ ያለ ይርሱት መሆኑን ለማረጋገጥ የሚፈርዏው ማስረጃ በማንኛውቱ ይመለናል::
- 3/ በኢትዮጵያው ወሰኑ በመንቀሳቁስ ላይ እስ ያለ ይርሱት የተያዘው ጽብረት ለመለከት የሚችሉው ከ2008 ይምር የሚፈለግ ዕዲ የለለበት ስሜን በቻ ነው::
- 4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት የተያዘው ጽብረት ተመለሽ የሚደረግበት ታክክል ከፌዴራል ጽብረት እንዲረዳበበ በማስታወሻ ከተገለዘበት ቅን ይምር በ30 ቅን ወሰኑ ጽብረቱን ካልተረዳበ ጽብረቱ ለመንግባት ገዢ ይመለናል::
- 5/ በምድብ "ሀ" ወሰኑ ያለ በመንቀሳቁስ ላይ ይርሱት ከለለውት ባለቤትዎች በማፈልግ ዕዲ ምክንያት ጽብረቱ በተጨማሪነት በፍርድ በት የታገድ ከሆነ ጽብረቱ ለመለከት የሚችሉው ታክክል ከፌዴራል በፍርድ በት ለለለለውት ዕዳዋች ወሰኑ አስተቶ ለመጣ በቻ ነው::

ክፍል 3

ቦምድብ "ለ" የሚገኘ የግብር ኮሙናት የውጭና ዕዲ ቁር አዲራለን

7. የውጭና የታክክል ዕዲ ቁር አዲራለን ሥርዓት

- 1/ በምድብ "ለ" ወሰኑ ለማግኘት የግብር ኮሙና ታክክል ተወስና የታክክል ወሰኑ ማስታወሻ የደረሰው ታክክል ከፌዴራል በዚህ አንቀጽ በለለውት ዽዕስ አንቀጽ የተገለዥው እንዲተጠበቀ ሆኖ የሚፈለግበት ወጪ የታክክል ዕዲ ወለድ እና/ወይም መቀጭ በቻ ከሆነ ዕዲው ቁር ተደርጋል::
- 2/ የታክክል ዕዲ ምሁራትን የሚመለከተው የመንግባት ወሰኑ ከመሰጣቸው በፊት የታክክል እኩት ተደርሱ የታክክል ወሰኑ ማስታወሻ የደረሰው ታክክል ከፌዴራል በምድብ "ለ" ወሰኑ ለማግኘት የግብር ኮሙና ውስ (፲፬) ታክክል፣ ወለድ ወይም መቀጭ ያለበት ከሆነ ይህ መመሪያ ከወጣበት ቅን ይምር በ30 ቀናት ወሰኑ መንግባት የታክክል ዕዲን ለማቅረብ በሰጠው ወሰኑ ለመጠቀም የመረጋገጫ ለታክክል ባለቤትዎች ነው::
- ሀ) በከፍያ ገዢ ስምምነት መሰረት የሚከፍል ከሆነ የፍርድ ታክክሉን 25 በመቶ በቁድማያ በመከፈል ቁርዎን 75 በመቶ በአንድ ዓመት ወሰኑ ለመከፈል የከፍያ ገዢ ወሰኑ ተራሱርም በወሰኑ በተገለዥው ገዢ ወሰኑ ከፍሎ ከጠናቀቀ ወለድና መቀጭው ይገልጻል፡፡ ገዢ ወሰኑ ተጨማሪ ወለድ እና መቀጭ አይታሰብበታም፡፡

ለ) በጊዜ ውስጥ ቅጽ ታክስና ከከራለ:

1. ከፍሬ ታክስ መጠን 10 በመቶ ተቀናሽ ይደረግለቻል::
  2. የፍሬ ታክስና 90 በመቶ በቻ ይከናለል::
  3. በታክስ ወሰኑው መሠረት የሚከራለው ወልድና መቀጠ ቅሬ ይደረገል::
- 3/ በመንግስት ወሰኑ መሰረት ለመስተኞች ያመለከተ ታክስ ከፌዜ በደረሰው የታክስ ወሰኑ ማስታወሻ ላይ በታክስ ወሰኑ ቁልጊ አጠር ዘ/ቤት፣ በታክስ ይግባኝ ከሚሽን ወይም በየደረጃው ባለ ፍርድ በት ያቀረበውን የታክስ ከርከር ያቋረጠ ስለመሆኑ በቅሳ ለታክስ ባለበልጣነ ለዘሱ ዓላማ በተዘረጋጅው ቅጽ መሠረት ማመሌከት አለበት:: ሆኖም የመቀጠና ወልድ ዕዳ መነሳቱን የሚገልጻ ማስረጃ ከታክስ ባለበልጣነ ለሰጥ የሚችሉው ታክስ ከፌዜ ከርከሩን ያቋረጠ መሆኑን የሚገልጻ ማስረጃ አግባብ ካለው አካል ለያቀርብ ይሆናል::
- 4/ ታክስ ከፌዜ በመንግስት ወሰኑ መሰረት ለመስተኞች ክመሌከተ የታክስ ባለመልጣነ በታክስ ይግባኝ ከሚሽን ወይም በየደረጃው ባለ መደበኛ ፍርድ በት የተሰጠውን ወሰኑ በመቆወም አበቱታ ያቀረበበትን የታክስ ከርከር የተው ስለመሆኑ ጉዳይ ለተዘዘዘበት አካል እና ለታክስ ከፌዜ በጽሁና ያሳውቋል::
- 5/ በዘሱ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ (4) የተመሌከተው በፌርማ ታክስ ከፌዜ ለፍርድ በት ይግባኝ አቀርብ በፍርድ ወሰኑ መሠረት የግብሩ መጠን የተሻሻለ ከሆነና ይህ የተሻሻለው መጠን ግብር ከፌዜ ካስያዘው ጉዢዎ የገዢ ከሆነ ለየነቱ ለታክስ ከፌዜ ይመሌከል::
- 6/ መንግስት የታክስ ዕዳን የሚችሉው ወሆኑ ከመስጠቱ በፊት የመከራይ ገዢ ሲሞያነት የገባና በመከራል ላይ ያለ ታክስ ከፌዜ በውሰኑው መሰረት ለመስተኞች ከተሰማማ፡፡
- ሀ) ቁደም ለፈልጊዜ "ለ" ውስጥ ለሚገኘ የግብር ከመን የተከፈለ ወልድና ቁጥትን ለይጨምር የተከፈለው በቅላላ ከፌዜ ታክስ የበለጠ ከሆና ታክስ የበለጠ ከሆና ማስረጃ ባለበት ይመሌከል::
- (ለ) ቅሬ የታክስ ዕዳ ካለው ቁደም ለፈልጊዜ የመከራይ ገዢ ሲሞያነት ላይ የነበረው ወልጊዜ ቅሬ ቅሬ ታክስና 25 በመቶ በቅድማይ የመከራል ቅሬውን ታክስ በአንድ ዓመት ገዢ ወጪ ለመከራል አዲስ የከናወ ገዢ ሲሞያነት ወልጊዜ ቅሬ አለበት::

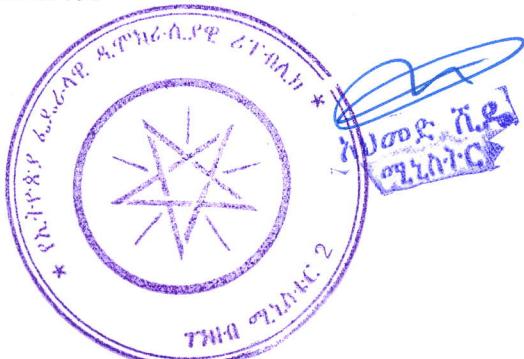

- 7/ ገዢውን አስተዋዣ የከራል ሆኖ የታክስ ውሳኔ ማስታወሻያ ያልደረሰው ታክስ ከፋይ
በታክስ አዲት መሠረት የታክስ ውሳኔ ማስታወሻያ ከደረሰው ቅን ይምር በ30 ቀናት
ውሳኑ በመቅረብ በታክስ ዕዲ ማቋላያው የመንግስት ውማኑ መሰረት መሰተኞች
ከራልን በዘመኑ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ (2) (ሀ) (ለ) በተገለጻው መሠረት
መሰተኞች ይችላል::
- 8/ ገዢውን አስተዋዣ ያልከራል ታክስ ከፋይ ይህ መመሪያ ከወጣበት ቅን ይምር በለት
30 ቀናት ውሳኑ ቁርቡ ገዢውን አስተዋዣ::
- ሀ) የሚከራል ታክስ ማይናር የሚጠየቀው መቀጭ እና/ወይም ወለድ በዘመኑ አንቀጽ
30-ን አንቀጽ (2) መሠረት ቁር ይደረጋል::
- ለ) የሚከራል ታክስ ካለ እና ፍል ታክስን መለያ በመለያ ከከራል ፍል ታክስ ላይ
የሚጠየቀው ወለድና መቀጭ ቁር ይደረጋል::
- ሐ) ታክስ ከፋይ ያስታወቀውን ገዢ ተከከለኛነት ለማረጋገጥ የታክስ አዲት ተደርገኝ
የታክስ ውሳኔ ማስታወሻያ ከደረሰው ቅን ይምር በ 30 ቀናት ውሳኑ በመቅረብ
በመንግስት ውማኑ መሰረት መሰተኞች ከራልን በዘመኑ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ (2)
(ሀ) (ለ) በተገለጻው መሠረት መሰተኞች ይችላል::
- 9/ ታክስ ከፋይ በዘመኑ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ 2 መሰረት የታክስ ዕዲን ለማቋለል
በተሰጠው የመንግስት ውሳኔ ለመጠቀም የመረጋገጫ መሆኑን ለታክስ በለሰልጣኑ
ካለመለከት በመንግስት የታክስ ዕዲ የሚቋለል ውማኑ መሰረት መሰተኞች
አንቀጽናለን ተወስኗው የታክስ አገልግሎት ተፈጻሚ ይሆናል::
- 10/ ታክስ ከፋይ በመንግስት የታክስ ዕዲ የሚቋለል ውማኑ መሰረት በዘመኑ ተደርጉ ውሳኑ
ለማግኘ የግብር በሙን የታክስ ዕዲ የመከራል ገዢ ስምምነት ገዢ በስምምነቱ
መሰረት በአንድ ፍመት ውሳኑ ከፋይውን አጠፍ ከከራል የታክስ ዕዲ የሚቋለል
ልማኑ ከመሰጠቱ በፊት የነበረና ያልተከራሉን ፍል ታክስ ወለድና ተማት በታክስ
አገልግሎት መከራል የሚገባው ሌሎች በልተከራሉው ታክስ ላይ መሰጠኗው የታክስ
አስተዳደር አገልግሎት ተፈጻሚ ይሆናል::
- 11/ በማንኛስትር የዚክር በተ ውሳኔ መሠረት ተሆናል ከተደረገው የታክስ ዕዲ መጠን
በለይ ያለ የምድብ "ለ" የታክስ ዕዲ ለገንዘብ ማንኛው አየቀረበ በጥህረሰት ቁር
የደረጋል::

8. በጀት ምክንያት የተያዘ ሁብትና ንብረት

- 1/ ችልት ከፌየ የችዕስ ዕዳን ለማቻለል በተሰጠው የመንግስት ውሃኔኩ መሰረት በምድብ "ለ" ወሰጥ የሚገኘን የግብር ኮሙን ፍራ ችልት በአንድ ወይም በከፍይ ገዢ ስምምነት መሰረት ከፍሎ ከጂዢለ የችዕስ ባለቤልጣን በችዕስ ዕዳ የተያዘ የሚንቀሳቀስ ወይም የሚይንቀሳቀስ ንብረት ላይ ያለውን ዕግዥን በማንኛት ንብረቱን ለችዕስ ከፌየ ይመለሳል::
- 2/ በዘመኑ አንቀጽ ንብረት አንቀጽ (1) መሰረት የችዕስ ዕዳውን ከፍሎ የጂዢለ ችልት ከፌየ ከፍደውን ከፍሎ ከጠናቀበበት ቅን ይምር ባለት የሚከተሉ ስለምመራ ንብረቱ እንዲታተው ቅጥር የመንግስት ሁብት ሆኖ ይመዘገበል::
- 3/ ችልት ከፌየ በዘመኑ ወሰጥ ለማገኘ የግብር ኮሙን የችዕስ ዕዳን ለማቻለል በተሰጠው የመንግስት ውሃኔኩ መሰራት የፍራ ችልትና 25 በመቶ በቅድማሪ ከፍሎ እስከ እንደ ዓመት የመከፈል ገዢ ስምምነት የተፈጸመው ካሆነ የችዕስ ባለቤልጣን ለዚህ ማካከል የይዘውን የሚይንቀሳቀስ ወይም የሚንቀሳቀስ ንብረት ችልት ከፌየ እንዲሰራበት ለፈቻድ ይቻላል:: ችልት ከፌየ ዕዳውን መለያ በመለያ ከፍሎ ሲያጠናቀቁ እግዥ ተነስቶ የዘመኑ አንቀጽ ንብረት አንቀጽ (1) እና (2) ተፈጻሚ ይመናል::
- 4/ በዘመኑ አንቀጽ ንብረት አንቀጽ (3) መሰረት የሚንቀሳቀስ ንብረትና ችልት ከፌየ እንዲሰራበት በችዕስ ባለቤልጣን የሚፈጸመው ባለተከፈልው ችልት መጠን (ወልደና ቅጠትን ማይም) የባንክ ወሰትና ካስወለ ነው::
- 5/ በምድብ "ለ" ወሰጥ በማገኘ የግብር ኮሙን ችልት ተወስና መከፈል ባለበት ገዢ ባለመከፈል ምክንያት ለችዕስ ዕዳው ማካከል ይሆን እንደ የተያዘ የሚንቀሳቀስ ወይም የሚይንቀሳቀስ ሁብት ዕዳው ተከፍሎ ሲያጠናቀቁ ለባለሁበቱ ተመለሽ የሚፈጸገው የግብር ዕዳው የሚፈጸጋበት ይርቃቸ በኢትዮጵያ ወሰጥ በመንቀሳቀስ ላይ ያለ ሲሆን በቻ ነው::
- 6/ በኢትዮጵያ ወሰጥ በመንቀሳቀስ ላይ ያለ ይርቃቸ መሆኑን ለማረጋገጥ የሚቀርቡው ማሻረጃ በማረጋገጫ ይወስናል::

ክፍል 4

ልጅ ሌጅ ድንጋጌዎች

9. የአዲጀንግ ስርዓት ስለመዘርጋት

የገቢዎች ማኅበር ሰነድ መመሪያ አዲጀንግ የአስራር ስርዓት ለዘረዘሩ ይችላል::

10. ተፈጻሚነት የለለቻው መመሪያዎች

ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የገቢዎች ማኅበር መመሪያዎች በዚህ መመሪያ ለተመለከቱ ወጥነዎች አዲጀንግ በቻ ተቀባ ለይ አይወለም::

- 1/ የታክክለ አስተዳደሪያዊ ቅጣት አነስተኛ መመሪያ ቁጥር 137/2010 (ከነማሽናያዎ)
- 2/ የታክክለ ክፍያ ገዢ ማርሃዣማያዊ መመሪያ ቁጥር 142/2011

11. መመሪያው የሚወገኖት ገዢ

ይህ መመሪያ ካማያገኘው 28 ቀን 2012 ዓ.ም ይያጻል::

አዲስ አበባ ማኅበር 26 ቀን 2012 ዓ.ም

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "John" or a similar name.

እህመድ ንግ
የገንዘብ ማኅበር